Homília – kňazské rekolekcie pondelok 16.11.

Drahí bratia kňazi, dnešné Božie slovo nám umožňuje začať naše rekolekcie veľmi osobne. V Zjavení apoštola Jána zaznieva Kristovo slovo adresované cirkvi v Efeze. Je to spoločenstvo, ktoré má za sebou veľa práce, vytrvalosti a zápasov. A predsa potrebuje, aby sa Pán dotkol jeho srdca.

Aj my prichádzame z našich farností s mnohými skúsenosťami. S radosťou z ľudí, ktorí rastú vo viere, ale aj so starosťami, ktoré si prinášame k oltáru. Niektorí sme povzbudení, iní unavení. Niekto možno prežíva obdobie, keď sa mu modlí ľahko, iný musí o každú chvíľu modlitby zápasiť. Chcem vás pozvať, aby sme dnes Kristove slová prijali každý osobne. Aj ja ich potrebujem počuť ako váš biskup. Zastavme sa pri troch jeho výrokoch: **Poznám tvoje skutky. Opustil si svoju prvú lásku. Spomeň si a konaj.**

1. „Poznám tvoje skutky, tvoju námahu a vytrvalosť.“ Ježiš začína uznaním. Vidí dobro, ktoré je v efezskom spoločenstve. Pozná jeho vernosť, schopnosť rozlišovať aj vytrvalosť v skúškach. Predtým, než pomenuje jeho zranenie, vysloví: Poznám ťa. Viem o tvojej námahe. Bratia, potrebujeme si dovoliť tieto slová počuť. Pán pozná aj tú časť našej služby, ktorú nemožno zachytiť vo farskej kronike. Pozná rozhovor, po ktorom sme zostali vnútorne vyčerpaní. Pozná chvíľu, keď sme v noci vstávali k chorému. Vie o homílii, nad ktorou sme dlho sedeli, aj o sklamaní, keď sa zdalo, že naše slovo nikoho neoslovilo. Pozná námahu kňaza, ktorý slúži vo viacerých obciach, aj osamelosť večera na fare. Ježiš hovorí: Viem o tom. V texte je pre námahu použité grécke slovo kopos. Označuje prácu, ktorá človeka stojí sily, pri ktorej sa unaví. Pán teda vidí aj cenu našej služby. Chcem sa Vám za túto službu poďakovať. Nemôžem poznať každý váš zápas ani každé dobro, ktoré vykonáte. Ale túžim, aby ste vedeli, že vaša vernosť je pre našu diecézu vzácna.

Kristus sa v dnešnom čítaní predstavuje ako ten, ktorý kráča uprostred svietnikov. Tie predstavujú cirkevné spoločenstvá. On je teda prítomný uprostred svojej Cirkvi. Kráča aj uprostred našich farností. Keď sa nám zdá, že všetko závisí od nás, vráťme sa k tejto istote: Pán je tu a koná. My smieme spolupracovať s ním.

2. „Mám však proti tebe to, že si opustil svoju prvú lásku.“ Po uznaní prichádza slovo, ktoré zasahuje hlboko. Efezské spoločenstvo pracuje, vytrváva a bráni sa zlu. Navonok veľa vecí funguje. A predsa Kristus vidí, že sa čosi podstatné vytratilo. Aj v kňazskom živote sa môže stať, že pokračujeme vo všetkých povinnostiach, ale naše srdce sa pomaly vzďaľuje. Pripravujeme druhých na stretnutie s Bohom, no sami si naň nachádzame čoraz menej času. Vieme hovoriť o modlitbe, ale naše vlastné prebývanie pred Pánom sa skracuje. Slúžime ľuďom, no postupne ich začíname vnímať predovšetkým ako ďalšie požiadavky.

Tieto slová nehovorím zvonku. Aj biskup môže byť natoľko zamestnaný vecami Cirkvi, že si musí znovu položiť otázku: Koľko priestoru má v mojom dni samotný Pán? Prvá láska je láska, ktorá dávala zmysel nášmu rozhodnutiu nasledovať Krista. Môžeme sa k nej vracať aj po desaťročiach služby. Dnes bude zrelšia, tichšia, poznačená skúsenosťou kríža. Stále však môže byť živá. Nemerajme ju iba silou pocitov. Únava, suchota v modlitbe či osobná kríza ešte neznamenajú, že sme prestali milovať. Niekedy práve človek, ktorý nič povzbudivé necíti a predsa verne zostáva pri Pánovi, prejavuje veľkú lásku. Dôležité je, či mu ešte otvárame srdce a dovoľujeme, aby nás viedol. A láska ku Kristovi sa prejaví aj v našom prístupe k ľuďom. V ochote vypočuť ich. V spôsobe, akým napomenieme. V tom, či dokážeme priznať vlastnú chybu a poprosiť o odpustenie. V trpezlivosti so spolubratom, ktorému celkom nerozumieme. Možno dnes každý potrebujeme položiť Pánovi jednoduchú otázku: Ježišu, kde sa moje srdce uzavrelo? Kde som začal slúžiť bez lásky?

3. „Spomeň si... rob pokánie a konaj ako prv.“ Ježiš nám ukazuje cestu návratu. Začína slovom: Spomeň si. Spomeň si na chvíle, keď si zakúsil jeho blízkosť. Na ľudí, cez ktorých ťa povolal. Na modlitbu, v ktorej si mu odovzdal svoj život. Na deň vysviacky. Ale aj na nedávnu skúsenosť, keď si pri lôžku chorého alebo v spovednici znovu pochopil, prečo je krásne byť kňazom. Takáto pamäť môže prebudiť vďačnosť. A vďačnosť otvára srdce obráteniu. Potom Ježiš hovorí: Konaj. Láska potrebuje konkrétny prejav. Možno si potrebujem znovu chrániť čas na osobnú modlitbu. Možno pristúpiť k sviatosti zmierenia s väčšou úprimnosťou. Možno vyhľadať spolubrata a povedať mu, čo ma trápi. Alebo sa vrátiť k človeku, ktorého som odbil, a venovať mu pozornosť.

Vyberme si dnes jeden taký krok. Malý, pravdivý a uskutočniteľný. Práve ním sa môže začať obnova nášho srdca.

Bratia, pri tejto Eucharistii stojíme pred Kristom, ktorý pozná našu námahu a túži po našej láske. Prijmime jeho slovo s dôverou. On nás môže obnoviť aj tam, kde sme už nad sebou rezignovali.

Prosím dnes spolu s vami: Pane Ježišu, ďakujeme ti, že si nás povolal. Obnov v nás radosť z tvojej blízkosti. Daj nám srdce, ktoré sa nechá milovať a dokáže milovať. Aby ľudia cez našu službu zakúsili, že si im blízko. Amen.

Homília na kňazských rekolekciách, utorok 17.11.2026

Drahí bratia kňazi, včera sme počúvali Kristovo pozvanie vrátiť sa k prvej láske. Dnes nás Božie slovo vedie ďalej. Zaznievajú posolstvá dvom cirkevným spoločenstvám: Sardám a Laodicei. Sú to vážne slová. Kristus hovorí o živote, ktorý môže odumierať, o vlažnosti aj o sebestačnosti, ktorá človeku zakrýva vlastnú biedu. A predsa sa tento úryvok končí nádherným obrazom: Ježiš stojí pri dverách, klope a túži vstúpiť, aby s človekom stoloval. V tomto obraze môžeme počúvať celé dnešné čítanie. Ten, ktorý nás napomína, chce byť s nami. Sám to hovorí: „Ja karhám a trescem tých, ktorých milujem.“ Jeho náročné slovo vychádza z lásky. Záleží mu na nás a na živote, ktorý nám zveril. Zastavme sa pri troch pozvaniach.

1. Pozrieť sa pravdivo na svoj život. Spoločenstvu v Sardách Kristus hovorí: „Máš meno, že žiješ, ale si mŕtvy.“ A Laodicea o sebe vyhlasuje: „Som bohatý, zbohatol som, nepotrebujem nič.“ Pán však vidí jej chudobu, slepotu a nahotu. Obe spoločenstvá potrebujú spoznať rozdiel medzi tým, ako sa javia, a tým, ako skutočne žijú. Aj pre nás kňazov je to citlivá téma. Ľudia nás poznajú ako tých, ktorí slávia Eucharistiu, kážu, vysluhujú sviatosti a vedú farnosť. Obracajú sa na nás s dôverou. Predpokladajú, že vieme, ako sa modliť, ako zvládať skúšky, ako žiť blízko Boha. My však poznáme aj svoje vnútro. Vieme o chvíľach, keď naše slová predbiehajú náš život. Keď druhým odporúčame dôverovať Bohu, ale sami sa nechávame ovládať strachom. Keď hovoríme o odpustení, no v sebe dlho nosíme krivdu. Keď navonok všetko pokračuje, ale vnútri sa stráca radosť aj sloboda. Dnešné slovo nás pozýva dovoliť Pánovi, aby sa dotkol práve týchto miest. Aj ja potrebujem počuť otázku: Ako naozaj žiješ pred Bohom? Čo sa deje v tvojom srdci, keď odložíš povinnosti a zostaneš sám? Bratia, nemusíme sa báť pravdy, ktorú nám ukazuje Kristus. On pozná našu slabosť a zostáva pri nás. Pred ním môžeme vysloviť aj vetu, ktorú sa nám pred druhými hovorí ťažko: Pane, potrebujem pomoc. Moja modlitba ochabla. Som zatrpknutý. Niečo vo svojom živote nezvládam. Práve takáto úprimnosť môže otvoriť cestu uzdraveniu. Aj kňaz potrebuje spovedníka, duchovné sprevádzanie a človeka, ktorému dokáže dôverovať. Prijať pomoc je prejavom zodpovednosti za dar povolania.

2. Posilniť to, čo zostalo. Sardám Ježiš hovorí: „Bdej a posilňuj, čo ešte zostalo, a už malo zomrieť.“ V tejto vete je veľa nádeje. Pán vidí aj to, čo ešte žije. Rozpoznáva dobro, ktoré je oslabené a potrebuje starostlivosť. Možno niekto z nás dnes prežíva práve takéto obdobie. Kedysi sa modlil s väčšou ľahkosťou. Do pastorácie vstupoval s nadšením. Tešil sa na stretnutia. Dnes sa musí do mnohých vecí premáhať. Za sebou má sklamania, konflikty alebo dlhodobú únavu. Dovoľme Pánovi, aby nám ukázal, čo v nás ešte žije. Možno je to jednoduchá vernosť rannej modlitbe. Citlivosť na utrpenie chorých. Ochota poctivo pripravovať homíliu. Túžba po tichu, ktorú prehlušujeme množstvom povinností. Alebo bolesť nad vlastným stavom, ktorá sama prezrádza, že nám na vzťahu s Bohom stále záleží.

Toto potrebuje našu pozornosť. V pastoračnom živote sme zvyknutí pýtať sa, čo treba urobiť pre farnosť. Dnes si položme aj otázku: Čo potrebuje môj vlastný duchovný život, aby sa mohol znovu nadýchnuť? Možno pravidelnosť. Možno odpočinok, ktorý už dlho odkladáme. Možno čas pred svätostánkom, v ktorom nemusíme pripravovať žiadny príhovor. Možno zmierenie so spolubratom alebo návrat k duchovnému čítaniu. V Laodicei Kristus pomenúva vlažnosť. Nemali by sme si ju automaticky zamieňať s únavou alebo so suchotou v modlitbe. Unavený človek môže veľmi milovať. Človek v duchovnej tme môže zostať hlboko verný. Nebezpečenstvo vlažnosti rastie vtedy, keď sa uzavrieme v presvedčení, že už nič nepotrebujeme, a prestávame túžiť po obrátení. Preto je také vzácne, ak ešte dokážeme povedať: Pane, chcem ti byť bližšie. Pomôž mi urobiť ďalší krok.

3. Otvoriť dvere Kristovi. Napokon zaznieva: „Hľa, stojím pri dverách a klopem.“ Tieto slová sú adresované cirkevnému spoločenstvu. Ľuďom, ktorí Krista poznajú. Aj nám. Môžeme mu zasvätiť život a predsa si v sebe ponechať miesta, kam ho púšťame len ťažko. Určitý strach. Neodpustenú krivdu. Zvyk, ktorý nás oberá o slobodu. Predstavu o vlastnej dôležitosti. Alebo bolesť, ktorej sa nechceme dotknúť. Ježiš stojí práve pri týchto dverách. Klope trpezlivo a osobne. Môže zaklopať cez dnešné Božie slovo. Cez otázku spolubrata. Cez človeka, ktorý nás upozorní na niečo nepríjemné. Cez vlastnú únavu, ktorá nám pripomenie, že potrebujeme zmeniť spôsob života. Počuť jeho hlas si vyžaduje ticho. Preto sú naše rekolekcie vzácne. Smieme sa na chvíľu zastaviť a opýtať sa: Pane, cez čo sa mi teraz prihováraš? Ktoré dvere ti potrebujem otvoriť? Ježiš sľubuje, že vojde a bude s nami stolovať. Je to obraz blízkosti, prijatia a obnoveného spoločenstva. Práve po takejto blízkosti môže túžiť aj kňaz, ktorý sa celý deň stretáva s ľuďmi a večer zostáva osamelý.

Bratia, Kristus túži byť s nami. Aj dnes, s našou únavou, nedokončenými úlohami a slabosťami. Dovoľme mu vstúpiť do nášho skutočného života. O chvíľu budeme pri eucharistickom stole prijímať jeho telo. Prosme, aby sme sa mu otvorili aj v tom, čo si chránime a skrývame. Aby naša služba čerpala z dôverného priateľstva s ním.

Pane Ježišu, ďakujeme ti, že sa nám neprestávaš prihovárať. Daj nám odvahu vidieť pravdu o sebe. Posilni v nás dobro, ktoré slabne. Nauč nás prijímať pomoc a znovu túžiť po tvojej blízkosti. Otvárame ti dvere svojho srdca. Vstúp a zostaň s nami. Amen.

Homília na kňazských rekolekciách, streda 18.11.2026

Drahí bratia kňazi, v predchádzajúcich čítaniach sme počúvali, ako sa Kristus prihovára jednotlivým cirkevným spoločenstvám. Pozná ich námahu, pomenúva ich slabosti, pozýva ich k prvej láske a klope na dvere ich srdca. Dnes sa pred nami otvára nový obraz. Ján hovorí: „Videl som otvorené dvere na nebi.“ A počuje hlas: „Vystúp sem!“ Po pohľade do vlastného srdca prichádza pozvanie zdvihnúť zrak. Aj my ho potrebujeme. Veľká časť nášho kňazského dňa sa odohráva medzi konkrétnymi povinnosťami. Slávenie svätej omše, spovedanie, škola, pohreb, príprava snúbencov, návšteva chorého. K tomu opravy, účty, telefonáty a otázky, na ktoré treba odpovedať. Večer niekedy zistíme, že sme celý deň riešili množstvo vecí a naše vnútro zostalo rozptýlené. Dnes nás Pán pozýva pozrieť sa na všetko z jeho blízkosti. Dovoľme mu, aby obnovil náš pohľad na službu, na ľudí aj na nás samých. Zastavme sa pri troch obrazoch:

1. Otvorené nebo: dopriať duši priestor na Boha. Ján vidí otvorené dvere a počuje pozvanie: „Vystúp sem!“ Toto videnie dostáva uprostred svojho pozemského príbehu, v ktorom pozná aj súženie a vytrvalosť. Práve tam sa pred ním otvára Božia skutočnosť. Aj náš pohľad sa niekedy veľmi zúži. Jeden konflikt dokáže zatieniť všetko dobré vo farnosti. Jedna kritická poznámka v nás zostáva dlhšie ako desať prejavov vďačnosti. Pri pohľade na slabú účasť mladých môžeme prestať vnímať tých, ktorí prichádzajú a úprimne hľadajú. Starosť, ktorú práve prežívame, postupne zaplní celý náš vnútorný priestor. Preto potrebujeme chvíle, v ktorých dovolíme Bohu rozšíriť náš pohľad. Takou chvíľou má byť aj modlitba. Keď pred Pánom stíchnem, môžem znovu objaviť, že môj život a moja farnosť sú súčasťou väčšieho príbehu. Boh koná aj za hranicami toho, čo dokážem vidieť a ovplyvniť. Bratia, máme vo svojom dni priestor na takúto modlitbu? Na chvíľu, keď nemusíme hneď nájsť myšlienku do homílie ani odpoveď pre druhých? Keď jednoducho zostávame pred Bohom ako ľudia, ktorí potrebujú jeho blízkosť? Všetci si musíme chrániť tento čas. Povinnosti sa vždy dokážu prihlásiť o slovo. Ticho pred Pánom si žiada vedomé rozhodnutie. Dnešné „Vystúp sem!“ môžeme prijať ako pozvanie: Príď ku mne aj so všetkým, čo nesieš. Dovoľ mi ukázať ti tvoj život z mojej blízkosti. Kňaz, ktorý sa učí pozerať na ľudí v modlitbe, v nich môže znovu objaviť viac než problémy, ktoré treba riešiť. Začína vidieť konkrétne osoby, ktoré Boh miluje a trpezlivo vedie.

2. Trón: prijať, že Boh zostáva Pánom. V strede Jánovho videnia stojí trón a na tróne Niekto sedí. Celá scéna sa sústreďuje okolo neho. Uprostred dejín, ktoré sa ľuďom často javia ako neisté a chaotické, Zjavenie ukazuje Božiu zvrchovanosť. Pre nás je to slovo hlbokej útechy. Niekedy totiž nesieme službu tak, akoby od nás závisela celá budúcnosť farnosti. Akoby sme museli odpovedať na každú potrebu, napraviť každý vzťah a presvedčiť každého človeka. Keď sa nám to nedarí, prichádza nepokoj, pocit zlyhania alebo hnev.

Boží trón nám pripomína, komu patrí Cirkev a kto je prameňom jej života. Naša zodpovednosť je skutočná. Máme poctivo pracovať, pripravovať sa, hľadať cesty k ľuďom a niesť dôsledky svojich rozhodnutí. Zároveň sa môžeme učiť odovzdávať Bohu to, čo presahuje naše sily. Srdce človeka sa nedá otvoriť nátlakom. Vieru nemožno vyrobiť dobre zostaveným programom. Obrátenie má svoj čas a milosť pôsobí spôsobmi, ktoré nás často prekvapia. Akú slobodu prináša, keď si kňaz dokáže večer povedať: Pane, dnes som urobil, čo som vedel. Odpusť mi, čo som zanedbal. A teraz ti odovzdávam ľudí, ku ktorým si ma poslal. Takáto dôvera nám pomáha aj odpočívať. Umožňuje nám prijať spoluprácu laikov, dopriať priestor ich darom a tešiť sa z dobra, ktoré vzniká bez nášho pričinenia. Okolo trónu Ján vidí dúhu. V biblickej pamäti pripomína Božiu zmluvu a vernosť. Ten, ktorému zverujeme svoj život, je verný Boh. Môžeme sa oňho oprieť aj v období, keď výsledky našej práce zostávajú skryté.

3. Vence pred trónom: odovzdať Bohu aj svoje úspechy. Dvadsiati štyria starci padajú pred Bohom a svoje vence kladú pred jeho trón. Je to krásne gesto. To, čo je znakom ich dôstojnosti a víťazstva, odovzdávajú tomu, od ktorého všetko prijali. Aj my máme svoje vence. Dobro, ktoré sa nám podarilo. Obnovený kostol, živé spoločenstvo, vydarenú prípravu mladých, dôveru ľudí. Môžeme za to úprimne ďakovať a tešiť sa z toho. Tieto dary však potrebujú zostať otvorené Bohu. Inak sa k nim môže nenápadne pripojiť potreba uznania. Začneme byť citliví na to, či nás pochvália, či spomenú naše meno, či ocenia našu námahu. Alebo sa začneme porovnávať so spolubratmi.

Položiť veniec pred Boha znamená povedať: Pane, ďakujem, že si ma pri tomto dobre použil. Ty vieš, koľko som prijal od teba i od druhých. Takáto modlitba oslobodzuje. Pomáha nám tešiť sa z úspechu spolubrata. Dovolí nám prijať, že niekto po nás bude pokračovať iným spôsobom. Učí nás slúžiť aj vtedy, keď naše meno zostane v úzadí. V strede nebeskej liturgie zaznieva: „Svätý, svätý, svätý.“ Tieto slová budeme o chvíľu spievať aj my. Pri každej Eucharistii sa naša malá obec, náš kostol a naše zhromaždenie pripájajú k oslave Boha v nebi. Akú dôstojnosť má potom aj svätá omša slávená vo všedný deň za účasti niekoľkých veriacich! Práve tam smieme vstúpiť do Kristovho darovania sa Otcovi a priniesť mu život zverených ľudí.

Bratia, dnes si odnesme tento obraz: nebo je otvorené, Boh zostáva na tróne a my smieme pred neho položiť všetko, čo máme. Aj svoju námahu. Aj svoje obavy. Aj svoje úspechy. Pane, pozdvihni náš pohľad. Nauč nás nachádzať v tvojej blízkosti pokoj a odvahu pre službu. Prijmi dobro, ktoré sa cez nás uskutočnilo, a doplň, čo nám chýba. Daj, aby sme pri oltári aj medzi ľuďmi žili z vedomia, že všetko pochádza od teba a k tebe smeruje. Amen.

Homília na kňazských rekolekciách, štvrtok 19.11.2026

Drahí bratia kňazi, v predchádzajúcom čítaní sme spolu s apoštolom Jánom hľadeli na otvorené nebo a na Boží trón. Dnes sa jeho pohľad sústreďuje na knihu v pravici toho, ktorý sedí na tróne. Je popísaná zvnútra i zvonka a zapečatená siedmimi pečaťami. Zaznieva otázka: „Kto je hoden otvoriť knihu a rozlomiť jej pečate?“ A nastáva bolestná chvíľa. Nikto ju nedokáže otvoriť. Ján veľmi plače. Aj takáto scéna patrí do Božieho slova: človek, ktorý stojí pred niečím uzavretým, nerozumie tomu a plače. Práve tam však zaznieva povzbudenie a objavuje sa Kristus. Dnes by som sa chcel spolu s vami zastaviť pri troch obrazoch. Každý z nich sa môže dotknúť nášho osobného života aj našej služby.

1. Zapečatená kniha: keď nemáme odpoveď. Kniha v Božej pravici predstavuje tajomstvo jeho zámeru s dejinami, ktorý môže odhaliť a uskutočniť Kristus. Ján plače, pretože nikto zo stvorení ju nedokáže otvoriť. Ľudské sily tu dosahujú svoju hranicu. Aj my poznáme chvíle, keď stojíme pred niečím, čo nedokážeme rozlúštiť. Príde za nami človek, ktorému zomrelo dieťa. Manželia, ktorých vzťah sa rozpadá. Rodičia, ktorí sa trápia pre svoje deti. Mladý človek, ktorý stratil chuť žiť. Počúvame ich a cítime, že naučená odpoveď nestačí. Niekedy zostávame pred ich bolesťou bez slov. A potom sú tu otázky nášho vlastného života. Prečo sa určitá námaha javí ako neplodná? Prečo sa vzťah so spolubratom tak skomplikoval? Prečo sa v modlitbe už dlho neviem oprieť o nič, čo by som cítil? Ako mám rozumieť tomu, čo práve prežívam? Bratia, kňazská vysviacka nám nedala odpoveď na každú ľudskú otázku. Sme služobníkmi Božieho tajomstva a sami sa pred ním učíme stáť vo viere. Jánove slzy nám môžu pomôcť prijať vlastnú bezmocnosť. Aj kňaz môže plakať. Aj kňaz potrebuje čas, aby spracoval bolesť. Aj kňaz niekedy potrebuje povedať: Tomuto teraz nerozumiem. Želám si, aby sme pri našich stretnutiach mohli byť aj takto pravdiví. Aby farár nemusel pred kaplánom vždy pôsobiť ako človek, ktorý všetko zvláda. Aby sa kaplán nebál priznať neistotu alebo požiadať o pomoc. Aby sme sa mohli jeden o druhého oprieť. Zapečatená kniha však zostáva v Božej pravici. To je dôležité. Aj to, čomu nerozumieme, je pred Bohom. Môžeme mu zveriť ľudí, ktorým nedokážeme pomôcť tak, ako by sme chceli. Môžeme mu odovzdať aj otázky, s ktorými si zatiaľ nevieme poradiť.

2. Stojaci Baránok: sila lásky, ktorá sa daruje. Jeden zo starcov hovorí Jánovi: „Neplač! Hľa, zvíťazil lev z Júdovho kmeňa.“ Ján teda počuje o levovi. Keď sa však pozrie, vidí Baránka, ktorý stojí a je akoby zabitý. Tento obraz nás vedie priamo k veľkonočnému tajomstvu. Kristus nesie znamenia svojej obety, ale stojí. Žije. Jeho láska prešla smrťou a zvíťazila. Práve on môže otvoriť knihu. Zmysel dejín sa nám odhaľuje v Ukrižovanom a Zmŕtvychvstalom. Aj naše kňazstvo dostáva svoju podobu od neho. Každý deň stojíme pri oltári a vyslovujeme slová o tele, ktoré sa vydáva, a o krvi, ktorá sa vylieva. Postupne sa učíme vstupovať do toho, čo slávime: darovať svoj čas, pozornosť, schopnosti a srdce. V pastorácii túžime vidieť výsledky. Chceme, aby ľudia prijali evanjelium, aby rodiny žili vo viere, aby mladí zostali v spoločenstve Cirkvi. Keď sa to nedarí, môže v nás rásť pokušenie pritvrdiť, všetko viac kontrolovať alebo si vynucovať rešpekt.

Pohľad na Baránka nás učí, akú podobu má Kristova moc. Je to moc lásky, ktorá sa dáva a zostáva verná. Pre nás to môže znamenať trpezlivo vysvetliť to, čo sme už povedali viackrát. Vypočuť človeka, ktorého názory nás dráždia. Priznať chybu bez potreby okamžite sa obhájiť. Viesť farnosť pevne a zároveň tak, aby sa ľudia pri nás nebáli hovoriť pravdu. Táto podoba lásky sa začína aj na fare. V tom, ako sa farár prihovára kaplánovi a ako kaplán hovorí o farárovi. Či sa zaujímame jeden o druhého. Či si vieme poďakovať. Či dávame priestor darom druhého a dokážeme sa tešiť, keď sa mu niečo podarí. A všimnime si ešte raz: Baránok stojí, hoci nesie znamenia obety. Aj my si nesieme rany zo služby, zo vzťahov, z vlastných zlyhaní. Potrebujeme ich prinášať Kristovi a podľa potreby hľadať pomoc, aby sa uzdravovali. Potom sa aj bolestná skúsenosť môže stať miestom, z ktorého vyrastie väčšie porozumenie pre druhých.

3. Nová pieseň: znovu objaviť, komu patríme. Keď Baránok vezme knihu, zaznieva nová pieseň: „Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, lebo si bol zabitý a svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu a národa.“

Uprostred tejto piesne je vďačnosť za vykúpenie. Bratia, skôr než sme pastiermi, sami patríme medzi tých, ktorých Kristus vykúpil. Aj my žijeme z odpustenia. Aj my potrebujeme prijímať jeho slovo a nechať sa ním viesť. Celá naša služba vyrastá z daru, ktorý sme najprv dostali. Ak na to zabudneme, pastorácia sa môže postupne stať bremenom, pri ktorom neustále počítame, koľko dávame a ako málo sa nám vracia. Vďačnosť nám pomáha znovu objaviť, že Pán už predtým daroval seba nám. Nová pieseň sa môže začať veľmi jednoducho: Pane, ďakujem, že si ma prijal aj s mojou slabosťou. Ďakujem, že mi znovu odpúšťaš. Ďakujem za ľudí, ktorých si mi zveril. V Jánovom videní sú aj zlaté čaše plné kadidla, ktoré predstavuje modlitby svätých. Modlitba má miesto pred Božím trónom. Aj tá naša, nenápadná, niekedy unavená, vyslovená večer za človeka, s ktorým sme sa cez deň stretli. Keď sa modlíme za svojich farníkov, prinášame ich pred Boha. A keď sa modlíme jeden za druhého, naše kňazské bratstvo dostáva hlboký základ. Drahí bratia, dnes môžeme pred oltár priniesť svoju zapečatenú knihu: všetko, čomu nerozumieme, čo nás trápi a na čo zatiaľ nemáme odpoveď. Zverme ju Kristovi, Baránkovi, ktorý stojí uprostred svojho ľudu.

Pane Ježišu, ty poznáš dejiny sveta aj príbeh každého z nás. Nauč nás dôverovať ti v tom, čomu nerozumieme. Utváraj našu službu podľa svojej lásky. Uzdravuj naše rany, posilňuj naše bratstvo a obnov v nás vďačnosť za dar povolania. Aby sa náš život stal novou piesňou na tvoju slávu. Amen.

Homília na kňazských rekolekciách, piatok 20.11.2026

Drahí bratia kňazi, v predchádzajúcom čítaní sme videli knihu, ktorú mohol otvoriť iba Baránok. Dnes dostáva apoštol Ján veľmi osobnú úlohu. Má vziať otvorenú knižku z ruky anjela a zjesť ju. V ústach je sladká ako med, ale vnútro mu napĺňa horkosťou. Potom zaznieva: „Musíš znova prorokovať.“ Je to zvláštny, ale veľmi silný obraz nášho povolania. Božie slovo máme prijať do vlastného života, zakúsiť jeho sladkosť aj náročnosť a potom ho znovu ohlasovať. Dnes sa teda môžeme zastaviť pri troch pozvaniach:

1. Prijať slovo do svojho vnútra. Ján dostáva pokyn: „Vezmi si ju a zjedz ju.“ Tento prorocký obraz poznáme už od Ezechiela. Vyjadruje hlboké osvojenie Božieho slova. Slovo má vstúpiť do človeka, stať sa jeho pokrmom, preniknúť do jeho uvažovania, rozhodovania a konania. Pre nás kňazov je to veľmi osobné pozvanie. So Svätým písmom pracujeme takmer denne. Čítame ho pri liturgii, pripravujeme homílie, vysvetľujeme ho deťom a dospelým. Dobre poznáme mnohé príbehy aj súvislosti. Práve preto sa nám môže stať, že pri otvorení evanjelia hneď premýšľame, čo z neho povieme druhým. Dnešné slovo nás pozýva ešte chvíľu zostať pri otázke: Pane, čo týmto slovom hovoríš mne? Keď čítam o odpustení, koho potrebujem prepustiť zo svojho vnútorného súdu? Keď Ježiš hovorí o dôvere, čo mu stále nedokážem zveriť? Keď vidím jeho súcit so zástupmi, ako sa pozerám na ľudí, ktorí dnes prídu za mnou? Aj ja potrebujem dovoliť, aby ma slovo oslovilo skôr, než sa ním prihovorím vám. Potrebujem pred ním stáť ako učeník. Bratia, veľa môže zmeniť aj krátka chvíľa ticha nad nedeľným evanjeliom, keď ešte neotvoríme komentár a nezačneme písať homíliu. Len čítame, počúvame a zostávame pri jednej vete, ktorá sa nás dotkla. Dovolíme jej sprevádzať nás počas dňa. Takto sa slovo postupne stáva naším vnútorným pokrmom. A keď ho potom ohlasujeme, zaznieva v ňom aj svedectvo človeka, ktorý sa ním sám necháva viesť.

2. Dovoliť slovu premieňať nás. Ján hovorí, že knižka bola v jeho ústach sladká ako med, ale po jej zjedení mu vnútro zhorklo. Sladkosť a horkosť patria v tomto obraze k prijatiu Božieho posolstva a k prorockému poslaniu. Božie slovo prináša radosť, no zároveň odhaľuje vážnosť súdu, zápasu a utrpenia, ktoré prorok nemôže obísť. Aj v našom živote má stretnutie so slovom tieto dve stránky. Poznáme jeho sladkosť. Niekedy nás jediná veta evanjelia podrží v náročnom dni. Žalm vysloví to, čo sme sami nedokázali pomenovať. Pri príprave homílie zrazu objavíme krásu Božej trpezlivosti. Alebo vidíme, ako sa človeku pri počúvaní evanjelia vracia nádej, a znovu pochopíme, aký vzácny dar nám bol zverený. No slovo sa dotýka aj miest, ktoré si chránime. Ukáže nám vlastnú tvrdosť. Odhalí potrebu mať vždy posledné slovo. Pripomenie nám človeka, ktorého sme zanedbali. Pozve nás k zmiereniu, ktoré už dlho odkladáme. Vtedy jeho prijatie môže bolieť. Uvedomíme si, že potrebujeme niečo zmeniť.

Možno sme už zažili, že sme pripravovali homíliu o pokore a postupne nám dochádzalo, že ju najprv potrebujeme počuť my sami. Alebo sme kázali o milosrdenstve a pritom sa nám vybavil spolubrat, voči ktorému sme boli nemilosrdní. To sú vzácne chvíle. Pán nás berie vážne. Dovoľuje svojmu slovu vstúpiť hlbšie. V našom spoločnom živote na fare môže byť takýmto ovocím celkom jednoduchá veta: Prepáč, včera som s tebou hovoril zle. Alebo: Chcem si vypočuť, ako to vidíš ty. Farár i kaplán potrebujú zakúsiť, že evanjelium má miesto aj v ich vzájomnom vzťahu. Zároveň však buďme pozorní: každá horkosť v nás ešte nie je ovocím vernosti Božiemu slovu. Môže vyrastať aj z vyčerpania, nevypovedanej krivdy alebo dlhodobej osamelosti. Aj toto potrebujeme v modlitbe rozlišovať a podľa potreby otvoriť pred človekom, ktorý nám pomôže. Božie slovo nás môže viesť cez bolestnú pravdu, ale otvára nás obráteniu a nádeji. Učí nás milovať zrelšie.

3. Znovu sa odvážiť ohlasovať. Na konci úryvku Ján počuje: „Musíš znova prorokovať.“ Zastavme sa pri slove „znova“. Aj náš kňazský život obsahuje množstvo nových začiatkov. Znova pripraviť nedeľnú homíliu. Znova vstúpiť do triedy. Znova hovoriť s rodičmi o viere. Znova pozvať ľudí k sviatosti zmierenia. Znova sa pokúsiť o rozhovor, ktorý sa predtým nepodaril. Niekedy v tom cítime krásu vernosti. Inokedy únavu z opakovania. Povieme si: Veď som im to už toľkokrát hovoril. Dnešné čítanie nás vracia k prameňu. Ján má znovu prorokovať po tom, čo sám prijal slovo. Aj naše ďalšie ohlasovanie potrebuje vyrastať z obnoveného počúvania. Prorocká služba znamená hovoriť Božiu pravdu do konkrétneho života. Niekedy povzbudiť človeka, ktorý stráca nádej. Inokedy pomenovať zlo, pred ktorým všetci zatvárajú oči. Niekedy pripomenúť dôstojnosť človeka, ktorým druhí pohŕdajú. A inokedy trpezlivo ukazovať, že cesta zmierenia je stále otvorená. Na to potrebujeme odvahu aj pokoru. Odvahu, aby sme evanjelium nezamlčali zo strachu. Pokoru, aby sme si vlastný hnev alebo osobný názor nepomýlili s Božím hlasom.

Bratia, možno niekto z nás dnes potrebuje počuť práve toto: Pán s tebou stále počíta. Aj po sklamaní. Aj po období, keď si zoslabol. Môže obnoviť tvoje srdce a dať tvojej službe novú hĺbku. Pri tejto Eucharistii prijímame pokrm z Pánovho stola. Počúvame jeho slovo a budeme prijímať jeho telo. Sami potrebujeme byť sýtení, aby sme mohli slúžiť zverenému ľudu.

Prosme preto spoločne:

Pane Ježišu, daj nám hlad po tvojom slove. Pomôž nám počúvať ho osobne a prijímať ho aj vtedy, keď odhaľuje našu slabosť. Chráň nás pred zatrpknutosťou a obnovuj v nás radosť z evanjelia. Daj nám odvahu znovu vyjsť k ľuďom s pravdou, pokorou a láskou. Aby slovo, ktoré zaznieva z našich úst, nachádzalo domov aj v našom živote. Amen.